

Sygn. akt II Cz 1056/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marzenna Ernest

Sędziowie: SO Wiesława Buczek – Markowska (spr.)

SO Mariola Wojtkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2014 r. w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...)(...)

przeciwko dłużnikowi **J. K.**

o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu w elektronicznym postępowaniu upominawczym na następcę prawnego

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r., w sprawie o sygn. akt IX Co 1733/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Marzenna Ernest SSO Wiesława Buczek-Markowska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (sygn. akt IX Co 1733/13) oddalił wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz (...).

Analiza dokumentów przedłożonych przez wnioskodawcę nie dała - zdaniem tego Sądu - podstaw do niewątpliwego ustalenia, że przeszła na niego wierzytelność objęta nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w sprawie prowadzonej pod sygn. akt (...) Sąd I instancji wskazał, że załączony przez wnioskodawcę wyciąg z umowy (...) jest niekompletny, bowiem nie zawiera on pełnego tekstu umowy. Pozostałe zaś postanowienia umowy zostały wymazane, a na ich miejsce dopisano własnoręcznie wykropkowane pola. Ponadto niektóre z pozostawionych postanowień umowy zostały zaciemnione w sposób uniemożliwiający ich odczytanie. To samo odniósł sąd do wyciągu z aneksu do umowy (...) z dnia (...) roku. Nadto zaznaczył, iż wnioskodawca nie przedłożył kompletnego załącznika do tej umowy, co więcej z dokumentu tego nie wynika, iż wnioskodawca nabył wierzytelność wynikającą z przedmiotowego nakazu zapłaty. O tożsamości przedmiotu zbycia, w tym przypadku wierzytelności, możemy bowiem mówić w sytuacji, gdy wszystkie elementy przedmiot ten identyfikujące są takie same.

Zażalenie na postanowienie sądu złożył wierzyciel i zaskarżając je w całości wniósł o jego zmianę i nadanie klauzuli wykonalności zgodnie z wnioskiem wierzyciela zgłoszonym w niniejszej sprawie i zasądzenie od dłużnika na rzecz wierzyciela kosztów niniejszego postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa radcowskiego, według norm przepisanych.

Zdaniem skarżącego przedłożył on wszystkie dokumenty wskazujące na przejście wierzytelności na nabywcę zgodnie z art. Wbrew twierdzeniom Sądu I instancji załączony przez wierzyciela do wniosku dokument umowy przelewu wierzytelności z dnia (...)roku i aneksu z dnia 24.06.2014 wraz z załącznikiem i wydruk nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym (...)(...) stanowią wystarczającą podstawę do stwierdzenia, że na wierzyciela przeszły uprawnienia z umowy kredytowej, które to uprawnienia zasądzone zostały na rzecz pierwotnego wierzyciela (...) BANK S.A. we W.- wyżej opisanym nakazem zapłaty. Jednocześnie załączone do wniosku dokumenty spełniają przesłanki określone w art. 788 kpc - dokumenty z podpisami notarialnie poświadczonymi, stwierdzające przejście praw i obowiązków, w których wskazano dane dłużnika i numer umowy kredytowej oraz kwoty należności aktualne na dzień cesji. Nadto na k. 5 załączonego wyciągu widnieje oznaczenie poszczególnych kolumn tabeli wierzytelności przeniesionych oraz nagłówek w języku angielskim oraz polskim wskazujący, że jest to załącznik do umowy przelewu. Te dane są tożsame z danymi umowy przedłożonymi w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt (...)e (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 788 § 1 k.p.c., jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Przepis art. 788 § 1 k.p.c. umożliwia realizację tytułu egzekucyjnego, jeżeli wymienione w nim osoby nie są wierzycielami lub dłużnikami i na ich miejsce na skutek następstwa prawnego pod tytułem ogólnym lub pod tytułem szczególnym weszły inne podmioty, przy czym możliwość nadania klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego jest uzależniona od spełnienia określonych warunków. Na gruncie przepisu art. 788 § 1 k.p.c. niezbędną przesłanką do skutecznego ubiegania się przez następcę prawnego wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności jest wykazanie przez wnioskodawcę, oprócz istnienia samego tytułu egzekucyjnego nadającego się do wykonania, także faktu przejścia praw lub obowiązków za pomocą ściśle określonych środków dowodowych w postaci oryginałów dokumentów urzędowych lub prywatnych z podpisem urzędowo poświadczonym lub też ich odpisów, poświadczonych przez osobę posiadającą upoważnienie ustawowe. Sąd orzekający w postępowaniu klauzulowym ocenia te dokumenty pod względem formalnym, tj. w zakresie dotyczącym ustalenia, czy spełniają one kryteria wymagane od dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 244 k.p.c. lub czy podpisy na dokumencie prywatnym zostały urzędowo poświadczone. Dokument przedkładany przez wnioskodawcę powinien umożliwiać stwierdzenie, że przejście rzeczywiście nastąpiło, przy czym decyduje każdorazowo treść konkretnego, poddawanego ocenie dokumentu. Ocena ta powinna być prowadzona przy zachowaniu reguł wykładni, a zatem uwzględniać także okoliczności powstania dokumentu i uwarunkowania, w jakich funkcjonuje podmiot, który go wystawił.

W oparciu o powyższe stwierdzić należy, że trafnie uznał Sąd Rejonowy, że dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę nie dają podstaw do niewątpliwego ustalenia, że przeszła na niego wierzytelność objęta nakazem zapłaty w sprawie o sygn. akt(...), przy czym, w ocenie Sądu Okręgowego, za zajęciem takiego stanowiska przemawiają przede wszystkim następujące względy.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy wierzyciel powoływał się na umowę (...)z dnia (...)r. zawartą pomiędzy wnioskodawcą a pierwotnym wierzycielem (...) Bank Spółką Akcyjną we W.. Umowa zawarta została w zwykłej formie pisemnej przez równorzędne podmioty prawa cywilnego, a zatem nie może zostać uznana za dokument urzędowy; może zatem być traktowana jedynie jako dokument prywatny. Takowy zaś dokument powinien zawierać urzędowe

poświadczenie podpisu. Poświadczenie przez(...)własnoręczności podpisu nie nadaje dokumentom prywatnym mocy dokumentu urzędowego. Moc dokumentu urzędowego przybierają dokumenty sporządzone w formie aktu notarialnego. Dokument na którym podpis został poświadczony przez (...)zachowuje swój charakter prywatny, a jedynie tzw. „klauzula poświadzeniowa” ma charakter urzędowy (...)

W tym miejscu odwołać należy się do przepisu art. 96 pkt 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie ((...)który stanowi, iż do kompetencji notariusza należy poświadczanie podpisów. Zgodnie z kolei z art. 88 ustawy podpisy na aktach notarialnych i poświadczonych dokumentach są składane w obecności (...)Jeżeli podpis na poświadczonym dokumencie był złożony nie w obecności (...), osoba, która podpisała, powinna uznać przed notariuszem złożony podpis za własnoręczny. Okoliczność tę (...) zaznacza w sporządzonym dokumencie.

Zgodnie zaś z przepisem art.129 § 2 k.p.c. poświadczenie zgodności z oryginałem odpisu dokumentu przez występującego w sprawie pełnomocnika strony w osobie np. radcy prawnego, nadaje temu poświadczeniu charakter dokumentu urzędowego. Oznacza to, że poświadczony przez pełnomocnika odpis dokumentu ma charakter dokumentu urzędowego w tym znaczeniu, że potwierdza się w nim z mocą dokumentu urzędowego istnienie dokumentu "źródłowego" o treści takiej samej jak odpis. Złożenie takiego dokumentu jest zatem wystarczające dla zrealizowania funkcji przewidzianej w art. 788 § 1 k.p.c. dla dowodu z dokumentu. Takie stanowisko zajął również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia(...), podkreślając jednocześnie, że art. 129 § 2 k.p.c. znajduje odpowiednie zastosowanie również w postępowaniu klauzulowym, a to z mocy art. 13 § 2 k.p.c.

Z powyższego wynika zatem, iż poświadczenie własnoręczności podpisu może odbyć się w dwojaki sposób: albo poprzez złożenie go w obecności notariusza albo też poprzez złożenie przed notariuszem oświadczenia, iż podpis złożony pod danym okazanym notariuszowi dokumentem został złożony przez nią – osobę składającą oświadczenie – własnoręcznie. Wnioskodawca powinien złożyć bądź oryginał takiego dokumentu wraz z oryginałem jego poświadczenia ewentualnie występujący w sprawie profesjonalny pełnomocnik winien poświadczyć za zgodność z oryginałem kserokopie wymienionych powyżej dokumentów.

W niniejszej sprawie wnioskodawca przedłożył kserokopię notarialnego poświadczenia, stwierdzający, iż niniejszy dokument stanowi wyciąg z umowy przelewu, zawartej w dniu(...)r. w W., sporządzonej w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi przez (...), jednakże powyższe – zdaniem Sądu II instancji - nie jest należytym wypełnieniem obowiązku wykazania przejścia uprawnienia dokumentem prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Stwierdzenie przez (...), iż „niniejszy dokument stanowi wyciąg z umowy” nie stanowi wynikającego z art. 129 § 2 k.p.c. poświadczenia odpisu za zgodność z oryginałem przez notariusza bowiem nie odpowiada wynikającemu z art. 96 pkt 2 obowiązkowi notariusza poświadczenia zgodności odpisu, wyciągu, kopii z okazanym dokumentem. Innymi słowy, we wskazanym dokumencie notariusz nie poświadczył, iż kserokopia wyciągu z umowy przelewu jest zgodna z okazanym mu jego oryginałem, ale, że „niniejszy dokument stanowi wyciąg”, co jest sformulowaniem co najmniej niezrozumiałym. To zaś z uwagi na ustawowy obowiązek sporządzania aktów i dokumentów w sposób zrozumiały i przejrzysty (art. 80 § 1 ustawy) prowadzi do wniosku, że tak wykonaną przez notariusza czynność uznać należy za wadliwą. Nie wiadomo bowiem, czy notariuszowi okazany został oryginał umowy czy też oryginał wyciągu z umowy czy też jedynie jego kserokopia. Dodatkowo wskazać należy, iż sam sposób połączenia arkuszy aktu nie jest prawidłowy. Klauzula poświadzeniowa może być umieszczona na odrębnej karcie (wówczas powinna być umieszczona za dokumentem (nigdy przed), trwale z nim połączona, spojona pieczęcią i parafowana), bądź na samym dokumencie, na jego końcu ((...)Czynności poświadzeniowe w praktyce notarialnej (...))W niniejszej sprawie za takowe trwałe połączenie nie może być uznanie samo przybicie pieczęci w sposób, który nie pozwala na uznanie, iż ową pieczęcią połączone zostały przedstawione arkusze.

Podkreślić należy, iż wierzyciel musi mieć na uwadze, że postępowanie w trybie art. 788 k.p.c. jest uproszczoną formą uzyskania klauzuli wykonalności, co następuje na podstawie przedłożonych dokumentów, mającą na celu przyspieszenie tego postępowania. Postępowanie to ma charakter jedynie formalny, sprawa zostaje rozpoznana bez udziału dłużnika na posiedzeniu niejawnym i w związku z tym należy dochować wszelkiej staranności, aby wykazać następstwo prawne. W przeciwnym razie zachodziłoby niebezpieczeństwo dowolnego sposobu wskazywania przez

wierzyciela osoby dłużnika i uzyskiwania klauzuli wykonalności bez jakiegokolwiek kontroli. Taka zaś sytuacja jest niedopuszczalna.

W tej sprawie wnioskodawca nie zdołał wykazać, by rzeczywiście doszło do przejścia na jego rzecz wierzytelności objętej wskazanym tytułem egzekucyjnym. W rezultacie nie ziszczyły się przesłanki umożliwiające nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu z uwzględnieniem przejścia uprawnień z niego wynikających.

Argumentując jak powyżej Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(...)

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

-(...)

(...)

(...).

(...)